

DECIZIE

13 martie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Oleg Sternioală
Tamara Chișcă-Doneva
Victor Burduh

examinînd recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată
„Marnicmih”, reprezentantă de avocatul Vladislav Jian,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal
Chișinău și Primăria municipiului Chișinău împotriva Societății cu Răspundere
Limitată „Marnicmih” privind încasarea sumei,

împotriva încheierii din 05 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a restituit cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată
„Marnicmih”,

c o n s t a t ă :

La 17 octombrie 2017, Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău
a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată
„Marnicmih” (în continuare S.R.L. „Marnicmih”), solicitînd încasarea sumei de
67159,50 de lei, ce reprezintă plata pentru folosirea terenului și suma de 7,95 lei, ce
reprezintă cheltuielile poștale.

Prin hotărârea din 24 septembrie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani,
s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul mun. Chișinău și
Primăria mun. Chișinău împotriva S.R.L. „Marnicmih”, cu privire la încasarea sumei
și a cheltuielilor de judecată.

S-a încasat din contul S.R.L. „Marnicmih” în beneficiul Consiliului mun.
Chișinău și Primăriei mun. Chișinău suma de 278 154 de lei, în rest acțiunea s-a respins
ca tardivă.

S-a încasat din contul S.R.L. „Marnicmih” în beneficiul statului taxa de stat în
sumă de 8344,62 de lei.

La 24 octombrie 2018 S.R.L. „Marnicmih” a expediat cerere de apel nemotivată (f.d. 80).

Prin încheierea din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de S.R.L. „Marnicmih” împotriva hotărîrii din 24 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 6258,46 de lei, acordându-i pentru lichidarea neajunsurilor termen de 7 zile din momentul primirii copiei de pe încheiere. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin.1 Cod de procedură civilă.

S-a explicat părților că chestiunea privind punerea pe rol a cererii de apel va fi soluționată la data de 05 decembrie 2018, ora 10.00, fără participarea părților (f.d. 87-89).

Prin încheierea din 05 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel declarată de S.R.L. „Marnicmih” împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 24 septembrie 2018, cu toate actele anexate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 94-97).

La 26 decembrie 2018 S.R.L. „Marnicmih”, reprezentantă de avocatul Vladislav Jian, a declarat recurs împotriva încheierii din 05 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea cererii de apel.

În motivarea recursului a menționat că la 24 octombrie 2018, S.R.L. „Marnicmih” a înaintat cerere de apel nemotivată împotriva hotărîrii din 24 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani. Contrar prevederilor art. 236 alin. (5) lit. b), (6), (8) Cod de procedură civilă, deși la 24 octombrie 2018 a fost depusă cererea de apel, instanța de fond nu a întocmit hotărîrea integrală, dosarul fiind expediat instanței de apel fără a conține hotărîrea integrală, iar potrivit art. 365 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărîrii integrale.

Astfel, deoarece hotărîrea motivată nu a fost întocmită, s-au aflat în imposibilitate obiectivă de a înlătura neajunsurile în termenul fixat de instanța de apel și anume de a depune cererea de apel motivată.

Cît privește neachitarea taxei de stat, S.R.L. „Marnicmih” s-a aflat în imposibilitate de a achita taxa de stat, avînd în vedere că nu dispune de mijloace bănești necesare activitatea societății fiind suspendată. Din acest motiv la depunerea cererii de apel motivate intenționează să solicite scutirea de la plata taxei de stat, cu anexarea probelor confirmative.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea din 05 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților la proces la 10 decembrie 2018 (f.d. 103), însă lipsesc probe ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent.

Prin urmare recursul S.R.L. „Marnicmih” expediat la 26 decembrie 2018 se consideră a fi declarat în termenul prevăzut de lege.

Potrivit prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinînd recursul declarat de S.R.L. „Marnicmih”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din actele cauzei rezultă că la 17 octombrie 2017 Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău au depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „Marnicmih” privind încasarea sumei datorate (f.d. 3-4), iar prin hotărârea din 24 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a dispus încasarea din contul S.R.L. „Marnicmih” în beneficiul Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău suma de 278 154 de lei, în rest acțiunea s-a respins ca tardivă. Totodată s-a dispus încasarea din contul S.R.L. „Marnicmih” în beneficiul statului a taxei de stat în sumă de 8344,62 de lei (f.d. 74).

La 24 octombrie 2018 S.R.L. „Marnicmih”, în termenul prevăzut de lege, prin intermediul oficiului poștal a expediat în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani cerere de apel nemotivată împotriva hotărîrii din 24 septembrie 2018, fiind înregistrată în cancelaria instanței la 26 octombrie 2018 (f.d. 80-83).

Potrivit art. 236 alin. (5) lit. b), alin. (6), (8) Cod de procedură civilă, instanța de judecată va întocmi hotărîrea integrală dacă participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, depun cerere de apel.

În cazurile prevăzute la alin. (5), completul de judecată va întocmi hotărîrea integrală în termen de 30 zile de la data solicitării, atacării sau pronunțării dispozitivului hotărîrii, după caz.

Hotărîrea integrală se remite participanților la proces în termen de 5 zile.

Contrar prevederilor legale sus-menționate, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, la 29 octombrie 2018 a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău dosarul civil în vederea examinării cererii de apel depusă de S.R.L. „Marnicmih” (f.d. 84).

Necătând la aceasta, Curtea de Apel Chișinău nu a reacționat la încălcarea admisă de către prima instanță și nu a remis dosarul pentru motivarea hotărîrii din 24 septembrie 2018, dar prin încheierea din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a dat curs cererii de apel depuse de S.R.L. „Marnicmih” împotriva hotărîrii din 24 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, comunicându-i apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 6258,46 de lei, fiind acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor stabilite (f.d. 87-89).

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d), (1¹), (4) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărîrii integrale.

La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Prin urmare, S.R.L. „Marnicmih” era în imposibilitate obiectivă să prezinte cererea de apel suplimentară cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care își întemeiază apelul, conform indicațiilor din încheierea de a nu da curs a Curții de Apel Chișinău, deoarece apelantului nu i-a fost expediată hotărârea integrală or, conform materialelor dosarului aceasta nici nu a fost redactată, contrar prevederilor art. 236 alin. (5) lit. b), alin. (6), (8) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 05 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel declarată de S.R.L. „Marnicmih” împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 24 septembrie 2018, cu toate actele anexate, pe motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 94-97).

Verificând legalitatea încheierilor contestate, Colegiul consideră că instanța de apel, urma să se asigure referitor la îndeplinirea obligației instanței de fond privind redactarea integrală a hotărârii cu remiterea acesteia în adresa părților la proces și, în așa fel să fie respectate garanțiile procesuale ale apelantului stipulate în art. 365 alin. (1) lit. d), (1¹), (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel prematur nu a dat curs cererii de apel depuse de S.R.L. „Marnicmih”, cu restituirea ulterioară a apelului declarat, iar în consecință nefiindu-i asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că recurentul nu a reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considera necesare în vederea apărării punctului său de vedere (cauza Blücher vs Republica Cehă, hotărârea din 11 ianuarie 2005, cauza Carmel Saliba vs Malta, hotărârea din 29 noiembrie 2016, § 65).

Colegiul concluzionează că omisiunea instanței de fond de a întocmi hotărârea integrală în termen de 30 zile de la data atacării, care la rîndul său nu a fost înlăturată de Curtea de Apel Chișinău, l-a privat pe recurent de dreptul de acces la această instanță, în vederea examinării cererii sale.

Colegiul consideră întemeiat argumentul recurentului precum că prin restituirea cererii de apel i se îngrădește dreptul de acces la justiție, deoarece din materialele cauzei rezultă că instanța de apel nu a creat condițiile necesare, în vederea asigurării posibilității apelantului de a-și valorifica efectiv drepturile sale procesuale.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că s-au constatat cert omisiuni judiciare, întru respectarea dreptului la un proces echitabil, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa încheierea din 05 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Marnicmih”, reprezentantă de avocatul Vladislav Jian.

Se casează încheierea din 05 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Marnicmih” privind încasarea sumei și, se restituie cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa de primire a cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh